

Glacier Salmon AS,
Nuvsvåg, 9582 Nuvsvåg

Ernst Berge erninge@online.no
Bendik Rokkan bendikrokk@gmail.com

Bergen, 23. april 2024.

Kommentarer til innkomne merknader til NVE-søknad

Søknad om vannuttak til nytt oppdrettsanlegg i Nuvsvåg i Loppa kommune ble sendt NVE 24. mai 2023. NVE har lagt saken ut til offentlig ettersyn i Loppa kommune. NVE har mottatt 9 merknader til søknaden, og Glacier Salmon AS har bedt Rådgivende Biologer AS om å gi en vurdering av disse:

- 1 - Nuvsvåg Utviklingslag 18.02.2024.
- 2 - Monica Hansen mfl. 25.02.2024.
- 3 – Sametinget 28.09.2023.
- 4 – Naturvernforbundet i Finnmark 02.11.2023.
- 5 – Norges Miljøvernforbund 03.11.2023.
- 6 – Statsforvalteren i Troms og Finnmark 03.11.2023.
- 7 – Mattilsynet 28.08.2023.
- 8 – Loppa kommune 14.08.2023.
- 9 – Troms og Finnmark Fylkeskommune 29.08.2023.

1 Nuvsvåg Utviklingslag

Nuvsvåg utviklingslag er bekymret for at en stor ny arbeidsplass skal skape konflikter i bygden. De har avholdt folkemøte om saken. De frammøtte var delt i to, og motstanderne ønsket ikke vannrør i terrenget, de var bekymret for drikkevannsreservoaret i Jomfrudalsvannet og også for fisken i Jomfrudalsvatnet, der Nuvsvåg Jeger- og Fiskerforening har kultivert de siste 10-årene. De var bekymret for utfylling i sjø ved den vernete Fjordelva som er en ørret-elv.

Søkers merknad

Det er nok i meste laget å anta at det blir 80 til 150 ansatte ved planlagte anlegg. Vannrør i terrenget vil bli gravet ned eller dekket til. Drikkevannsforsyningen fra Jomfrudalsvatnet vil ha prioritet framfor uttak av vann til anlegget, og det er mulig å sikre dette ved å samkjøre de to uttakene. Det vil sikre en tryggere vannforsyning enn dagens situasjon med inntak nede i utløpselven. Utfylling i sjø vil ikke skje helt bort mot Fjordelva.

2 Monica Hansen mfl.

Her er levert en omfattende og utfyllende høringsuttalelse. De er sjokkert og svært bekymret for at tre vassdrag skal demmes opp med fatale konsekvenser for natur og miljø. Dette er tre friluftsområder som er brukt i generasjoner. Industriarealet er LNFC område og derfor ikke

tillatt benyttet til formålet. Kildematerialet i søknaden er tynt, mangler fakta og er utdatert. De hevder at produksjonen vil kreve 150.000 kvadratkilometer. En stor utfylling i sjø vil påvirke livet på og ved de langgrunne områdene i sjø, og tiltaksområdet har kjente kulturminner.

De er bekymret for oppdemmingen i Brattnesdalen vil påvirke økosystemene som blir liggende under vann, og en tørrlagt utløpselv er uønsket. Området i Brattnesdalen har stor verdi for friluftsliv, og en utbygging vil medføre et stort tap av et naturområde.

Jomfrudalen og Jomfrudalsvatnet er viktige friluftsområder for både jakt og fiske, og en oppdemming vil føre til at materiale av døde dyr og planter føres til vannet og forringer kvaliteten. Fiske skjer hele året, med årlig fiskekonkurranse i påsken. Det stilles spørsmål om isen blir like trygg ved en kunstig regulering av vannstand. Rike myrområder innerst vil bli satt under vann, og det stilles spørsmål ved om det som er omsøkt vil være i samsvar med praksis i ettertid. Anleggsvei og nedgravd rør vil lage sår i terrenget som gir en komplett ødelagt naturopplevelse.

Sørbotnvassdraget er inngang til Øksfjordjøkelen, med svært mange besøkende fra hele landet og også internasjonalt. Omsøkte inngrep forringer den biologiske tilstanden i vassdraget, og turopplevelsen vil heller aldri bli den samme.

Infrastruktur med vei er ikke tilrettelagt for tungtrafikk og fergen er ofte innstilt på grunn av vær og tekniske problemer.

De fraråder på det sterkeste at tillatelse blir gitt til regulering av hver og ett av de omsøkte vassdragene

Søkers merknad

Troms og Finnmark fylker har et samlet landareal på 74 831 km², og planlagt anlegg skal heldigvis ikke belegge 2 ganger dette. Her er nok en ikke ubetydelig misforståelse med angivelse av arealbehov.

Videre har det pågått en detaljregulering av selve industriområdet i regi av Loppa kommune, slik at eventuell tilgang til arealer med utredet angitte konsekvenser for planlagt anlegg vil foreligge. I forbindelse med eventuell videre søknad om akvakulturtillatelse, vil det også bli foretatt kartlegging av biologisk mangfold både på land og i sjø for planlagte tiltak. Dette skal også foreligge i forbindelse med endelig utarbeidelse av reguleringsplan for landområdene.

Søker er innforstått med friluftslivsinteressene i vassdragene, og er ikke uenige i at inngrepene i Brattnesdalen er de største. Neddemmet område bak en 3m høy dam nederst i Sørbotnelva vil i liten grad påvirke turopplevelsen videre innover i dalen, også fordi dammen blir liggende tett på eksisterende bilveg. En regulering av Jomfrudalsvatnet med 0,5 m vil sannsynligvis være innenfor naturlig vannstandsvariasjon i denne innsjøen, og det ventes ikke at dette vil medføre mindre trygg is på vinteren. Eventuelle klimaendringer vil sannsynligvis være en større risikofaktor enn denne marginale reguleringen.

Søker erkjenner også at vegnettet ikke har kapasitet til den betydelige transporten til og fra et planlagt anlegg, der en i hovedsak må basere seg på sjøveis transport av både fôr og fisk til og fra anlegget.

3 Sametinget

Sametinget er forspurt før innsending av søknad, og har svart ut dette 26.04.2023. Videre er det gitt innspill til Loppa kommune 15.12.2016 ved regulering av det aktuelle industriområdet. Sametinget finner det sannsynlig at det også kan være automatisk fredete samiske kulturminneri området som ikke er registrert. Sametinget må derfor foreta en befaring i løpet av sommeren 2024 før endelig uttalelse kan gis. Ifølge kulturminneloven § 10 skal tiltakshaver bære utgiftene for en slik befaring. Sametinget vil sende budsjett og betalingsaksept når de har vurdert feltarbeidets omfang nærmere.

Søkers merknad

Søker tar Sametingets tilbakemelding til etterretning, og vil besvare videre henvendelser fra når de kommer

4 Naturvernforbundet i Finnmark

Her fokuseres på to store kriser i dag, klimakrise og naturkrise med beslag av naturområder. For å stanse den siste, må arealforbruket stoppes. Det ansees positivt at et landbasert anlegg vil redusere påvirkning på miljøet fra sjøanlegg, men et landbasert anlegg vil kreve store energimengder og naturvernforbundet oppfordrer til lukkede anlegg i sjø. De fraråder at søknad om konsesjon for vannuttak godkjennes.

Videre ansees kunnskapen som lever søknad bygger på å være utdatert, og foretatte grunnlag for vurdering ansees meningsløs og ikke solid nok etter Naturmangfoldlovens krav. Det er videre påpekt at en rekke rødlistede fuglearter ikke er omtalt i søknaden. Videre vil utslipp av næringssalter vil føre til lavt oksygeninnhold i fjordbunnen, og de vises til Hardangerfjorden hvor dette skal være tilfellet.

Søkers merknad

Lukkete anlegg i sjø vil ikke kunne produsere smolt til matfiskdelen av planlagt anlegg, og til denne innledende produksjonen fra egg til smolt vil uansett kreve ferskvann, som det her er søkt om.

Kunnskapen omkring naturmangfold er helt riktig basert på en synfaring til deler av området på høsten. Dette er i seg selv ikke tilstrekkelig, men sett i sammenheng med fortatt NiN-kartlegging fra 2020 for dalene til den indre delen av Nuvsfjorden, anser søker det tilstrekkelig. At omfattende artsforekomster av rødlistede sjøfugl ikke er tatt med, er fordi de omsøkte tiltaksområder i svært liten grad overlapper med leveområdene til de fleste av disse.

Det er ikke riktig å sammenligne forholdene i Hardangerfjorden med forholdene i Nuvsfjorden. Dessuten er påstanden om at det er økning i nitrogentilførslene som bidrar til oksygenreduksjon i dypvannet, ikke dokumentert. Hardangerfjorden er dessuten over 800m dyp, og tidevannsforskjellen mindre enn i Nuvsfjorden.

Ved kommende søknad om akvakulturtillatelse, vil søknad om utslippstillatelse bli grundig utredet, både med hensyn til planlagt rensing og også modellering av virkning av utslippene sett i forhold til EU sitt vanndirektiv. Dette inngår ikke i NVE sine vurderinger.

5 Norges Miljøvernforbund

Miljøvernforbundet mener miljøkonsekvensene av det omsøkte vassdraget er så stort og omfattende at søknaden bør avslås. Det argumenteres med at alle de tre vassdragene ligger i LNF-C område i kommunens arealplan og derfor ikke er tillatt. I tillegg ligger vassdragene i INON-sone. Det er vurdert at en regulering av Jomfrudalsvatnet vil medføre unaturlig både neddemming og uttørking av organismer i strandsonen, og de krangler på definisjonen av «tyngre tekniske inngrep» som av Miljødirektoratet er angitt som regulering på 1m eller mer.

Jomfrudalsvatnet er vannkilde for Nuvsfjord vannverk, som er karakterisert som dårlig siden det er lett utsatt for vinterfrost. Det vil være uakseptabelt om vannkilden skal være prisgitt en til enhver tid pågående produksjon ved et smoltanlegg. Miljøvernforbundet stiller seg også tvilende både til foretatte hydrologiske beregninger av vannstandsvariasjon, og om ikke praksis for uttak og regulering i ettertid vil bli større enn omsøkt. De mener også oppdrettsanlegg sjelden tar hensyn til det som er søkt, og at opplysningene i søknaden ikke må tillegges særlig verdi.

Miljøvernforbundet er skeptisk til foreslåtte skisse for fiskepassasje i planlagt dam i Sørbotnelven.

Søkers merknad

Miljøvernforbundet har gått grundig til verks i sin kommentar til søknaden. Når det gjelder de foretatte beregninger av endring i INON-områder, har en basert seg på Miljødirektoratets definisjon og ikke Miljøvernforbundets egne forståelser. Videre ønsker søker å understreke at en ikke ønsker å kommentere på Miljøvernforbundets erfaring med at oppdrettsanlegg i praksis gjør noe helt annet enn de har søkt om, både med hensyn til omfang og tid for uttak av vann, samt ytterligere nedtapping enn omsøkt. NVEs miljøtilsyn har de siste årene gitt store overtredelsesgebyr i en rekke slike saker, og søker ønsker ikke å komme i tilsvarende situasjon.

Videre er det foretatt en omfattende beskrivelse av miljøskadene en regulering på 0,5 m i Jomfrudalsvatnet vil kunne ha for livet i strandsonen. Planlagte regulering vil sannsynligvis ligge innenfor naturlig vannstandsvariasjon i innsjøen, forholde søker seg til akseptert kunnskap om dette, sammenstilt av Brabrand (2010). Han gjennomførte en omfattende litteratursammenstilling og beskrivelse av virkning av reguleringshøyder og årsmønster av manøvrering av vannstand i norske kraftmagasin på bunndyr og fiskeføde. Disse innsjøene hadde reguleringshøyder fra 2,2 m til 35 m. Det ble sett på effekter på en rekke bunndyrgrupper og også på hvordan fisk nyttiggjør seg disse i sin diett gjennom året. Verken forekomst eller innslag i fiskediett ble påvirket i innsjøer med reguleringshøyder under 6 meter, og for de fleste organismer var «tålegrensen» for regulering vesentlig større.

6 Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Søker har tilskrevet statsforvalter om naturmangfold og fisk 20. mars 2023 før innsending av søknaden. Dette ble besvart 19.april 2023, uten at det der framkom noe informasjon av betydning. Statsforvalteren fremmer så omfattende både innsigelse og merknad mot søknaden i høringsrunden. Innsigelsen omfatter flere punkt:

- Kunnskapsgrunnlaget for naturmangfold i KU for Jomfrudalselva og Brattnesvatnet.
- Kunnskapsgrunnlag for akvatisk miljø i Sørbotnvassdraget og Jomfrudalselva er ikke godt nok for å vurdere elevenes potensial og funksjon for anadrom fisk, og dermed konsekvenser for anadrom fisk.
- Søknaden er i strid med miljømål for vannforekomst Nusfjorden bekkefelt til sjø. Miljømålet følger av regional vannforvaltningsplan og fremgår av Vann-Nett.
- Søknaden er i konflikt med drivingslei/flyttelei i reinbeitedistrikt 28 Cukcavuotna.

Merknadene er:

- Utredningen av konsekvenser for naturmangfold ved Sørbotnelva er ikke tilstrekkelig, da den for arter ikke er oppdatert i forhold til norsk rødliste for arter som kom i 2021.
- Søknaden gir ingen opplysninger om fisk eller andre akvatiske opplysninger oppstrøms dam i Brattnesvassdraget.
- Virkning av minstevannføring på 10 l/s fra Jomfrudalsvatnet om vinteren er usikker.
- Det er ikke lagt opp til minstevannføring i Sørbotnelva. Søker beskriver likevel en fiskepassasje gjennom dam. Statsforvalteren har vanskelig å se hvordan det kan etableres en fiskepassasje uten at det også slippes vann.
- Det må vurderes om kravene i vannforskriften § 12 for å tillate ny aktivitet og nye inngrep i strid med miljømålene, er oppfylt.
- Semi-naturlig eng (VU) kan bli berørt av bygging av anlegget i reguleringsplanen Sandbakken industriområde.

Statsforvalter mener at det bare er unntaksvis at eksisterende kunnskap kan benyttes som grunnlag, og at det prinsipielt skal gjennomføres ny feltkartlegging av naturmangfold.

Det er registrert lokalt viktig strandeng med C-verdi og strandsump ved utløpet av Jomfrudalsvassdraget, og Statsforvalter mener her burde vært foretatt ny kartlegging siden foreliggende registrering er «gammel». Strandsonen rundt Jomfrudalsvatnet burde vært kartlagt med hensyn på naturmangfold.

Bruk av rødliste fra 2015 og ikke fra 2021, resulterer i at reinrose (NT) og kantlyng (VU) ikke er omtalt. Konsekvensutredningen har ikke benyttet eksisterende kunnskap. Statsforvalter har merknad til foreliggende reguleringsplan Sandbakken om semi-naturlig eng kan bli berørt.

Eksisterende kunnskap om akvatisk miljø i vassdragene er mangelfull. Dette gjør at grunnlag for å vurdere virkninger av planlagte inngrep i vassdragene også er svakt. Det er ikke opplyst om fisk eller akvatiske organismer i Brattnesvassdraget. Statsforvalter har en utredning omkring betydningen av sjøaurebestanden i Sørbotnelva, et vassdrag som i utgangspunktet er registrert som uten anadrom fisk. Det påpekes at metapopulasjoner i mange vassdrag til samme kan ha verdi i et område. Det burde vært utført bonitering av anadrome strekninger med hensyn på gyte-områder i samtlige berørte vassdrag.

Statsforvalter går så gjennom de ulike ferskvannsføremønstene i indre del av Nuvsfjorden, og etterlyser slipp av minstevannføring til disse. Det gjelder Brattneselva og overført bekk til Sørbotnelva, og Statsforvalter er også skeptisk til om foreslått slipp i Jomfrudalselva er for lite til å hindre innfrysing og isdannelse.

Statsforvalter har innsigelse til reindriftens drivings- og flyttlei gjennom pområdet, og sier at tiltaket vil ha store driftsulemper og svært stor negativ påvirkning på reindriften og komme i konflikt med nasjonale reinsdriftsinteresser. Det påpekes også at samelovens §4 omtaler plikt til å konsultere berørte samiske interesser.

Søkers merknad

Søker erkjenner at det ikke er foretatt nye og omfattende kartlegging av naturmangfold i Brattnes- eller Jomfrudalsvassdragene. Foretatte kartlegging etter NiN-metodikk fra 2020 i de to dalførene sør for Nuvsfjorden, viste svært ensartet naturmangfold, som er vurdert gjennomgående i regionen. Søkers rådgiver har lang erfaring med at foreliggende kunnskap absolutt kan være tilstrekkelig uten at det gjennomføres nye feltkartlegginger. Prinsippet som da er vektlagt er at dersom det ventes omfattende negative virkninger, så stilles det strengere krav til (ny) dokumentasjon.

Strandsonen rundt Jomfrudalsvatnet er ikke kartlagt fordi planlagte regulering antas ligge innenfor naturlig vannstandsvariasjon i innsjøen. Hadde det vært planlagt større regulering, ville kartlegging vært naturlig.

Når det gjelder rødlistearter i og ved Sørbotnelva, er det omtalt foran at de rødlistede sjøfuglene antas ikke å benytte de aktuelle tiltaksområdet nede ved veien i Sørbotnelva. Reinrose og kantlyng forekommer heller ikke i de planlagt neddemmete områdene, slik at «feilaktig» brukt rødliste ikke påvirker vurderingene foretatt.

Semi-naturlig eng i anleggsområdet vil bli vurdert i forbindelse med pågående reguleringsplan-prosess. Lokalt viktig strandeng med C-verdi og strandsump ved utløpet av Jomfrudalsvassdraget er omtalt i søknaden på side 19, og planlagt ledning legges i dette området som allerede er skadet av beiting og andre inngrep. Dette reduserer verdien av området og utgjør derfor en mindre konsekvens.

Foreslått slipp av minstevannføring i Jomfrudalsvassdraget vil sannsynligvis ikke medføre med isdannelse enn naturligvannføring. Innfrysing av tørrfall kan nok skje naturlig i kalde snøfattige vintre, men her vil restfeltet fra sør i hovedsak bidra med vann til anadrom strekning.

Søker har tilskrevet reindriftsinteressene i området 20. mars 2023. Det gjelder både Statsforvalters reindriftsforvaltning og til reinbeitedistrikt 28 Cuokcavuotna / Bergsfjord. Det er beskrevet virkning for flyttlei ved utløpet av Brattnesvassdraget, mens det i de øvrige vassdrag ikke ansees å være noe problem.

Vurdering av om kravene i vannforskriften § 12 er oppfylt for å tillate ny aktivitet og nye inngrep i strid med miljømålene, er vedlagt bakerst.

Til vurdering omkring areal og bestandsstørrelse, vises til ny definisjon (Karlsson mfl. 2023).

7 Mattilsynet

Loppa kommunes Nuvsvåg vannverk har dårlig kapasitet spesielt fordi det er utsatt for vinterfrost. Vannverket er derfor klar for en større oppgradering, og Loppa kommune kommer med en egen uttale omkring dette.

Mattilsynet viser til drikkevannsforskriften om at eier av vannforsyning skal gjøre tiltak for å hindre forurensing av vannkilden, og at det er forbudt å forurense drikkevannskilder. Forbudet omfatter alle aktiviteter, fra vanntilsigsområdet til tappepunktene, som medfører fare for at drikkevannet blir forurenset. Med aktiviteter menes også friluftsliv og annen utøvelse av allemannsretten.

Mattilsynet mener at nedbørsfeltet og vannforsyningen vil bli berørt i mer eller mindre grad ved en utbygging. Vi mener også at kommunen skal forholde seg til de klausuleringsbestemmelser og hensynssoner som er etablert. For de to øvrige vassdragene er det ikke kjente drikkevannskilder.

Søkers merknad

Søker er kjent med at Jomfrudalsvatnet er råvannskilde for Nuvsvåg vannverk. I dag har vannverket inntak nedstrøms innsjøen, og dette gjør vannforsyningen utsatt på vinterstid. Ved en oppdemming med inntil 0,5 m, vil en kunne samkjøre drikkevannsinntak og inntak for fiskeanlegg oppe i vannkilden, og dermed sikre seg mot dagens frostproblem vinterstid. En oppdemming innenfor naturlig vannstandsvariasjon vil i liten grad medføre ytterligere eller omfattende utvasking til vannkilden og forurensing. Det antas å være høyt humusinnhold i nåværende råvannskilde uansett.

8 Loppa kommune

Loppa kommune omtaler søkers opsjonsavtale med kommunen om å ferdigstille reguleringsplanen for aktuelt anleggsområde. Videre går gjennom omtalte landskaps- og naturverdier og friluftslivsinteresser i de aktuelle tre vassdragene. For øvrig har kommunen stilt seg positiv til settefiskanlegget.

Søkers merknad

Mattilsynet varslet at Loppa kommune skulle omtale drikkevannsinteressene for Nuvsvåg Vannverk separat. Det har ikke skjedd. I forbindelse med utarbeidelsen av søknaden ble Loppa kommune tilskrevet på e-post og forsøkt ringt på telefon, uten at det har vært mulig å få kontakt med ansvarlig for drikkevannsanlegget.

Det antas at det bør være mulig å etablere et felles inntak i magasinet, som sikrer mot vinterproblemer med frysing, og at Loppa kommune bør ha planer om etablering av et nytt vannbehandlingsanlegg med dobbel hygienisk barriere og eventuell humusfjerning.

9 Troms og Finnmark Fylkeskommune

Troms og Finnmark fylkeskommune er vannregionmyndighet, og viser til vannforskriftens krav om at tilstanden i vannforekomster skal sikres mot forringelse. Det vises videre til vannforskriftens §12. Det vurderes som sannsynlig at det kan finnes automatisk fredete kulturminner som tidligere ikke er påvist. Det må derfor gjennomføres en befaring før endelig uttalelse kan gis. Det opplyses også at Sametinget skal tilskrives.

Søkers merknad

Sametinget er tilskrevet 20. mars 2023 før søknad ble sendt inn. Søker er innforstått med at kostnader for kulturminne-undersøkelser påfaller tiltakshaver. Søker ønsker derfor at Fylkeskommunen og sametinget samordner sine to kulturminneundersøkelser slik at kostnader og innsats blir optimalisert.

Søkers oppsummering

De innkomne høringsuttalelsene er omfattende og grundige, og bringer mange spørsmål opp omkring mangelfull dokumentasjon, der særlig Statsforvalteren sine «innsigelser» på søknadens faktagrunnlag er omfattende. Heldigvis for søknadsprosessen, så har ikke Statsforvalter innsigelses-myndighet i slike saker etter § 24 i vannressursloven. Den gir innsigelsesadgang etter reglene i Plan- og Bygningslovens § 12-10 kun til søknader om konsesjon til kraftproduksjonsanlegg.

Søker anser likevel «innsigelsene» såpass alvorlige at en må vurder å få disse dekket opp i samråd med NVE, etter synfaringen til prosjektet er avholdt.

Dr.philos. Geir Helge Johnsen

Vedlegg:

Om vurdering etter Vannforskriftens § 12

Referanser

- Brabrand, Å. 2010. Virkning av reguleringshøyde og ulik manøvrering på næringsdyr i reguleringsmagasiner. LFI - Naturhistorisk Museum, Universitetet i Oslo, rapport 281-2010, 40 sider, ISSN 0333-161x.
- Karlsson, S. Diserud O.H., P. Fiske, T. Forseth, I.J. Hagen, K. Hindar, A. Raunsgard, Ø. Skaala, H. Skoglund & H. Sægrov 2023. Forslag til definisjon av laksebestander. NINA rapport 2266, 28. sider, ISBN 978-82-426-5063-4.

Om vurdering etter Vannforskriftens § 12

Vannforskriftens kapittel 2 omhandler «Miljømål», der § 4 er den grunnleggende for fastsettelse av miljøforvaltningens hovedmål: *«Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand,».*

Vannforskriftens § 12 omhandler «Ny aktivitet eller nye inngrep», og omtaler vilkår for når en ny aktivitet i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at enten miljømålene ikke nås eller at tilstanden forringes, når det skyldes:

- *ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.*

Oppdemming av innsjøer i Brattnesdalen vil medføre at disse endrer status til «sterkt modifiserte vannforekomster» (SMVF). I dag utgjør ikke disse små innsjøene egne vannforekomster, og det er ikke sikkert at de behøver få status som egne forvaltningsenheter / vannforekomster selv etter en oppdemming. SMVF er en betegnelse som gjelder vannforekomster som har gjennomgått en fysisk endring som påvirker hydrologiske forhold slik at «minst god» økologisk status ikke kan oppnås. En 8 m oppdemming vil ikke nødvendigvis føre til at økologisk status endres til dårligere enn god. I de øvrige to vassdragene vil omsøkt vannuttak i svært liten grad kunne påvirke økologisk status, som antas «minst god» siden det ikke er noen menneskelig påvirkning av betydning oppe i disse vassdragene. En oppdemming på 0,5m av Jomfrudalsvatnet endrer lite på den naturlige situasjonen, og en oppdemming med et lite inntaksmagasin helt nederst i Sørbotnvassdraget vil heller ikke endre vannforekomstens status dersom fisk sikres vandringsmulighet forbi planlagt dam.

Når et tiltak kan medføre at tilstanden går fra «svært god» til «god», må en i tillegg kunne dokumentere at følgende tre vilkår er oppfylt:

1. *alle praktisk gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand,*
2. *samfunnsnyttene av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, og*
3. *hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.*

1. Alle praktiske gjennomførbare avbøtende tiltak

Glacier Salmon AS planlegger å etablere nødvendig fiskepassasje i dammen i Sørbotnvassdraget, og slipp av minstevannføring fra dam i Jomfrudalsvatnet vil sikre anadrom strekning nedstrøms. I Brattnesvassdraget er det ikke foreslått slipp av minstevannføring til utløpselven.

Dersom det innvilges konsesjon, og planlagt anlegg blir etablert, vil det være naturlig med oppfølgende fiskebiologiske undersøkelser i vassdragene,

2. Samfunnsnytten må være større enn tapet av miljøkvalitet

Glacier Salmon AS planlegger et stort oppdrettsanlegg i en liten bygd i Loppa kommune. Dette vil kunne skape nytt livsgrunnlag i et distrikt der fraflytting ellers er dominerende.

Etablering av mange 10-talls lokale arbeidsplasser vil gi tilhørende ringvirkninger for lokalsamfunn. En slik produksjon av fisk vil også medføre økt aktivitet i tilknyttede områder som forleveranse, fisk levert til lokale slakteri, transportbehov og annen service og vedlikehold for et så stort og teknisk avansert anlegg.

Det tredje poenget handler om positive miljøkonsekvenser i forhold til dagens produksjon av laks i åpne merder i sjø. Her har det de siste årene blitt større og større fokus både på betydning av rømmingens betydning for genetisk påvirkning på de ville laksebestandene, men særlig også på spredning av lakselus med potensielle negative effekter på overlevelse av den utvandrende ville laksesmolten og for sjøauren i fjordene.

Den her skisserte produksjon av smolt og matfisk i et lukket landbasert anlegg vil ha de beste muligheter for å sikre en bærekraftig produksjon av laks og ørret uten at det medfører verken rømming, økt smittepress av parasitter eller sykdom på de ville fiskebestandene i regionen.

3. Valgte tekniske løsning er økonomisk og miljømessig mest kostnadseffektiv

Glacier salmon AS har ennå ikke valgt en teknisk hovedløsning for sitt planlagte fiskeanlegg. I mange tilsvarende søknadsrunder for landbaserte anleggs er det stilt krav om at man skal ta i bruk «best tilgjengelig renseteknologi» (BAT) for dette anlegget. Om dette blir et fullverdig resirkuleringsanlegg eller gjennomstrømming med gjenbruk av vann (17%) gjenstår i så fall å avgjøre. Begge deler medfører tekniske og miljømessig gode løsninger, som er utprøvd i andre anlegg.

Konklusjon

Det er her forutsatt at denne søknaden om produksjon av mat er å anse som et bærekraftig tiltak, siden hvert av de tre punktene i er gjennomgått og vurdert som oppfylt. Vannforskriftens §12 er herved vurdert.